

Portal Województwa Lubuskiego

Lubuskie i Brandenburgia zajmą się wspólnym planowaniem przestrzennym w ramach Programu Interreg

Kategoria - Współpraca zagraniczna

Data publikacji -20 grudnia 2023 godz. 10:06

19 grudnia 2023 r. odbyło się drugie posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Współpracy Interreg Brandenburgia-Polska 2021-2027. W obradach wzięli udział przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

Urząd reprezentował **Radosław Brodzik, dyrektor Biura Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej UMWL** oraz jego **zastępczyni Adriana Sarnecka**.

Komitet Monitorujący głosował nad zatwierdzeniem listy projektów do dofinansowania w ramach Programu. Z projektów lubuskich zakwalifikowało się zadanie „BB-L Interconnection – Wizja Obszaru Powiązań”. Będzie realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w partnerstwie ze Wspólnym Wydziałem Planowania Krajów Związkowych Berlin-Brandenburgia oraz Brandenburskim Uniwersytetem Technicznym w Cottbus. W ramach projektu będą ze sobą współpracować instytucje, które zajmują się planowaniem przestrzennym na transgranicznym obszarze lubusko-brandenburskim.

Ponadto jako partner stowarzyszony Urząd Marszałkowski będzie realizował projekt „Mobilne Dwumiasto”.

Komitet Monitorujący zatwierdził też Fundusz Małych Projektów. Euroregiony Sprewa-Nysa-Bóbr oraz Pro Europa Viadrina otrzymały dofinansowanie na realizację FMP w celu wzmocnienia roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych oraz w celu wspierania współpracy transgranicznej we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

streszczenie celu, zakresu i działań projektowych

BB-L Interconnection - Wizja wspólnego obszaru powiązań

Numer projektu: BBPL0100037

„BB-L Interconnection -Wizja Obszaru Powiązań” w ramach Programu współpracy INTERREG VI A Brandenburgia-Polska 2021-2027”, który m.in. wpisuje się w założenia Wspólnej Koncepcji Przyszłości i jest realizacją, na płaszczyźnie regionalnej Brandenburgia-Lubuskie, zapisów zawartych we Wspólnej Koncepcji.

Projekt będzie realizowany w ramach Priorytetu 4: Pogranicze dialogu – współpraca mieszkańców i instytucji, Cel szczegółowy 6.1: Zwiększanie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych, w szczególności tych, którym powierzono zarządzanie konkretnym terytorium i zainteresowanych stron, w ramach działań Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej.

Wszystkie działania w ramach projektu będą wspólnie realizowane przez partnerów projektu, tj. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – partner wiodący, Wspólny Wydział Planowania Krajów Związkowych Berlin-Brandenburgia, Referat GL 2 Europejski Rozwój Przestrzenny oraz Brandenburski Uniwersytet Techniczny w Cottbus.

Głównym zamysłem projektu jest wypracowanie wspólnych podstaw dla współpracy administracyjnej, stworzenia i utrzymania trwałych struktur współpracy w dziedzinie rozwoju przestrzennego i regionalnego na brandenbursko-lubuskim obszarze

powiązań, które to działania przyczynią się finalnie do opracowania Wspólnej brandenbursko-lubuskiej Wizji Przyszłości w oparciu o Diagnozę Terytorialną Brandenburgii i Lubuskiego oraz wspólne rozwiązania w zakresie przestrzennych skutków transformacji energetycznej oraz wykorzystania zalet policentrycznej struktury osadniczej w Brandenburgii i Lubuskim.

Całkowity budżet projektu: 1.058.036,11

Fundusze UE ogółem (80%): 846.428,88

Budżet UMWL: 558.561,39 euro

Budżet GL: 315.000,00 euro

Budżet BTU: 184.474,72 euro

Czas realizacji: 36 miesięcy (II kwartał 2024 –II kwartał 2027)

Produktami projektu będą:

- Grupa Ekspercka BB-L,
- BB-L Wizja Przyszłości na podstawie Diagnozy Terytorialnej,
- wypracowane wspólne rozwiązań w zakresie przestrzennych skutków transformacji energetycznej oraz wykorzystania zalet policentrycznej struktury osadniczej na BB-L,
- specjalistyczne kompetencje instytucji zajmujących się planowaniem przestrzennym na BB-L w wymiarze transgranicznym. Z ww. produktów skorzystają podmioty odpowiedzialne za planowanie przestrzenne, PL i DE eksperci z zakresu rozwoju przestrzennego i regionalnego, partnerzy społ.-gosp., lokalni politycy, JST, oraz pośrednio mieszkańcy. Wyznaczenie wspólnych celów rozwojowych poprzez wypracowanie Wizji oraz działania z zakresu dalszej edukacji pracowników administracji będą w krótkiej, średniej i długofalowej perspektywie wspierały i zabezpieczały rozwój przestrzenny pogranicza, a to zapewni długotrwałe zaangażowanie zainteresowanych stron, które nie zostanie osiągnięte bez wspólnego transgranicznego podejścia.

Wspólne wypracowanie dwóch transgr. dokumentów (Diagnozy i Wizji) oraz wypracowanie dwóch rozwiązań w zakresie przestrzennych skutków transformacji energetycznej oraz wykorzystania zalet policentrycznej struktury osadniczej na BB-L jest innowacyjnym rozwiązaniem w obszarze BB-L. Wspólne deklaracje UMWL i GL podkreślają rangę wypracowanych dokumentów. W ramach dalszej współpracy oraz chęci dalszego działania na rzecz BB-L wspólna grupa ekspercka zostanie przekształcona w BB-L Grupę Roboczą, która będzie prezentować wspólne działania na poziomie samorządowym, rządowym i międzynarodowym. BB i L będą wspólnie agitować na rzecz zacieśniania współpracy przedsiębiorstw, agend, instytucji w różnych sektorach, branżach począwszy od zachęcania do podnoszenia swojej konkurencyjności na rynku transgranicznym aż do stworzenia „Platformy innowacyjnego regionu”, której celem będzie rozwój regional. systemów innowacji.

Wspólna realizacja

Każde zadanie merytoryczne i działanie będzie wspólnie uzgadniane, realizowane i dokumentowane. Chodzi tutaj nie tylko o transgraniczne spotkania, ale również o wspólne przygotowanie i realizację strategicznych dokumentów i działań takich, jak: Synteza kluczowych dokumentów analityczno-strategicznych, Diagnoza terytorialna brandenbursko-lubuskiego obszaru powiązań oraz Wspólna Wizja Przyszłości lubusko-brandenburskiego obszaru powiązań. W zakresie przygotowania tych dokumentów zaplanowanych jest wiele wspólnych spotkań, konsultacji, wymiany danych, informacji oraz doświadczeń, jak również wypracowanie wspólnych wniosków. Powyższe działania będą podstawą do utworzenia brandenbursko-lubuskiej grupy eksperckiej ds. transgranicznego rozwoju przestrzennego i regionalnego. Pozostałe działania, takie jak np. spotkania ekspertów, wizyty studyjne, prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej będą wynikiem owej współpracy. W celu efektywnej wspólnej koordynacji i realizacji projektu zostanie utworzony zespół projektowy, którego zadaniem będzie wspólne planowanie i zrealizowane działań i ich ocena oraz sekretariat projektowy, który pełnić będzie funkcję organizacyjną i komunikacyjną. W trakcie trwania projektu będzie miała miejsce intensywna wymiana informacji i wyników drogą mailową i telefoniczną oraz na spotkaniach on-line. Ponadto po projekcie zespół projektowy zostanie przekształcony we wspólną brandenbursko-lubuską grupę roboczą partnerów, gdzie będą wskazywane i realizowane wspólne cele i działania dla rozwoju całego obszaru pogranicza. Projekt tym samym przyczyni się do wdrożenia nowych form transgranicznej współpracy w zakresie rozwoju przestrzennego i regionalnego.

Wspólny personel

W ramach projektu będzie pracował wspólny zespół projektowy, który tworzyć będą pracownicy z UMWL, GL oraz BTU, posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie transgranicznych projektów i w zakresie planowania przestrzennego oraz rozwoju regionalnego. Zespół odpowiedzialny będzie m.in. za wspólne planowanie, realizowanie oraz rozliczanie działań projektowych.

Komunikacja zespołu projektowego odbywać się będzie poprzez **sekretariat projektowy** oraz podczas wspólnych spotkań on-line, drogą mailową, telefoniczną oraz podczas spotkań BB-L grupy eksperckiej, transgranicznych warsztatach oraz na wspólnych wyjazdach studyjnych.

Za wykorzystanie produktów projektu będą odpowiedzialni wszyscy partnerzy.

Po zakończeniu projektu: Diagnoza terytorialna oraz Wizja, będą wykorzystywane przez podmioty planowania przestrzennego i rozwoju regionalnego na obszarze wsparcia oraz przez inne transgraniczne gremia, jak np. Wspólną brandenbursko-lubuską grupę roboczą partnerów. Ponadto wyniki tych opracowań będą uwzględniane przy następnej aktualizacji planów i strategii rozwoju Brandenburgii i Województwa Lubuskiego. Również gminy i powiaty z obszaru wsparcia będą mogły korzystać z wyników Diagnozy, Wizji i ekspertyz, przy określaniu własnych jak i wspólnych celów, strategii rozwoju, jak i szukaniu nowych rozwiązań. Po tym, jak w ramach projektu wypracowane zostaną podstawy ścisłej

kooperacji w zakresie rozwoju przestrzennego i regionalnego, dalsza współpraca w tym zakresie kontynuowana będzie w ramach już istniejących struktur.

W ramach działań projektowych zostaną sporządzone 4 dokumenty, tj.:

1. WL zleci sporządzenie diagnozy terytorialnej brandenbursko-lubuskiego obszaru powiązań

Jednym z celów opracowania jest wskazanie potencjałów i barier rozwojowych pogranicza lubusko – brandenburskiego w oparciu o innowacyjne rozwiązania. Zostaną przeprowadzone badania nad migracją ludności w oparciu o dane pozyskane od operatorów sieci komórkowych, operatorów płatności, dostawców usług cyfrowych. Ponadto w opracowaniu zostaną wykorzystane dane ogólnodostępne GUS po obu stronach granicy na obszarze wsparcia. Identyczną zasadę należy zastosować przy sporządzaniu map schematycznych (przeładowych). Dane te zostaną następnie przedstawione wizualnie w kategoriach planistycznych wspólnie dla całego obszaru wsparcia ponad granicami administracyjnymi państw.

Przy czym należy zauważyć, że obrane zagadnienia związane są ze 100 % porównywalnością danych po obu stronach granicy.

Wskazany zakres opracowań skupi się na dokonaniu diagnozy stanu, ale również podejmie próbę interpretacji podstaw kierunków działań pożądaných lub koniecznych w przyszłości. Diagnoza będzie miała charakter perspektywiczny, uwzględniając również ogólnoeuropejskie i globalne trendy społeczne jak i gospodarcze, a także kierunki nakreślone przez dokumenty szczebla federalnego RFN i centralnego RP oraz dokumenty poziomu regionalnego.

Diagnoza terytorialna prześledzi wyzwania, potencjały rozwojowe i przeszkody wspólnego obszaru powiązań na poziomie lokalnym i regionalnym w sposób zróżnicowany przestrzennie. W dokumencie zostaną poruszone następujące tematy:

- Przestrzenne warunki ramowe, np. sieć osadnicza, sieć transportowa i komunikacja;
- Ramy demograficzne, np. poziom zaludnienia, struktura ludności według płci i wieku, ruch ludności i migracje;
- Infrastruktura społeczna, np. edukacja i poziom wykształcenia ludności, opieka zdrowotna i zabezpieczenie społeczne, mieszkalnictwo, kultura i turystyka, standard życia;
- Aktywność gospodarcza ludności i przedsiębiorstw, w tym rynek pracy, np. rynek pracy, struktura gospodarcza i działalność przedsiębiorcza, z uwzględnieniem sytuacji makroekonomicznej.

Diagnoza terytorialna będzie zorientowana na przyszłość i będzie uwzględniać ogólnoeuropejskie, globalne, społeczne i gospodarcze trendy.

2. WL zleci wykonanie ekspertyzy pt. Przestrzenne skutki transformacji energetycznej obszaru wsparcia

Przy uwzględnieniu ogólnych zasad UE dotyczących przejrzystości i równego traktowania partner wiodący UMWL rozpisze przetarg publiczny na opracowanie pt. „Przestrzenne skutki transformacji energetycznej obszaru wsparcia INTERREG VI A (Brandenburgia-Polska) 2021-2027.”, wyłoni w jego wyniku oraz zakontraktuje Wykonawcę, który przygotowuje ww. ekspertyzę.

Cel opracowania:

Celem niniejszego dokumentu będzie przeprowadzenie szeroko rozumianych analiz m.in. z zakresu uwarunkowań: przestrzennych, przyrodniczo – krajobrazowych, prawnych, technicznych i ekonomicznych wywierających wpływ na rozwój energetyki na obszarze wsparcia opartej na odnawialnych źródłach energii (w tym energia: wiatrowa, solarna, wodna i geotermalna oraz biomasa).

Założenia opracowania:

W wyniku prac określony zostanie potencjał rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) na obszarze wsparcia, jak i jego efekty.

Zakres opracowania:

1. Cel i zakres opracowania

2. Rola odnawialnych źródeł energii w transformacji energetycznej obszaru wsparcia.

- omówienie zagadnień m.in. takich jak: odnawialne źródła energii, transformacja energetyczna.

3. Uwarunkowania formalno - prawne transformacji energetycznej obszaru wsparcia.

- omówienie zagadnienia w odniesieniu do przepisów prawa i dokumentów sporządzonych na szczeblu unijnym;
- omówienie zagadnienia w odniesieniu do przepisów prawa i dokumentów sporządzonych na szczeblu rządowym;
- omówienie zagadnienia w odniesieniu do dokumentów sporządzonych na szczeblu regionalnym i lokalnym;
- określenie dokumentów planistycznych (rodzaj i ilość) posiadających wyznaczone tereny pod lokalizację odnawialnych źródeł energii, w tym powierzchnia w ha przeznaczona pod tego typu inwestycje.

4. Uwarunkowania przestrzenne obszaru wsparcia dla odnawialnych źródeł energii.

- analiza warunków klimatycznych, solarnych, wiatrowych, wodnych i geotermalnych obszaru wsparcia.

5. Analiza potencjału rozwoju odnawialnych źródeł energii na obszarze wsparcia.

- określenie obszarów uznanych za najbardziej korzystne dla lokalizacji OZE, jak i

terenów o potencjalnie najmniejszych ograniczeniach dla ich lokalizacji oraz obszarów, dla których niewskazana jest lokalizacja tego typu inwestycji.

6. Ekonomiczne wyzwanie transformacji energetycznej i instrumenty jej finansowania.

- omówienie inwestycji zrealizowanych i planowanych;
- omówienie wpływu transformacji na obszar wsparcia i źródeł jej finansowania.

7. Sporządzenie map, rysunków, schematów i tabel.

Dokument będzie sporządzony w oparciu o najnowsze dane statystyczne dostępne/zakupione/przeprowadzenie własnych badań dla obszaru powiązań BB-L.

3. GL wraz z BTU i WL sporządzi Wizję Przyszłości BB-L

Zostanie opracowana m.in. na podstawie wcześniej sporządzonej Diagnozy, a partnerzy będą się wymieniali adekwatnymi danymi i informacjami. Wizja przedstawiać będzie potencjały i możliwości rozwoju transgranicznego obszaru powiązań, będzie dostarczać inspiracji do wykorzystania potencjałów i możliwości rozwoju oraz zachęcać będzie do współpracy i wymiany dobrych praktyk w oparciu o innowacyjne rozwiązania z innych regionów Europy.

Dokument będzie miał dwa cele strategiczne:

- promowanie wzajemnego wsparcia i wzajemnej wymiany w pokonywaniu wspólnych wyzwań,
- intensyfikacja powiązań transgranicznych.

Wizja wpisująca się będzie w ramy stworzone przez Wspólną Koncepcję Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań–Wizja 2030(WKP 2030). Podejmować będzie ono cele i kierunki rozwoju uzgodnione we Wspólnej Koncepcji Przyszłości i przekłada je na konkretne projekty i przedsięwzięcia na obszarze powiązań.

Podejście metodyczne i wyniki skupiać się będą:

- Obszar działań 1: Dostęp do dóbr i usług
- Obszar działań 2: Dostępność komunikacyjna
- Obszar działań 3: Gospodarka & innowacyjność
- Obszar działań 4: Turystyka, kultura & środowisko naturalne.

4. GL wraz z BTU sporządzi ekspertyzę pt. aktywne wykorzystania zalet policentrycznej struktury osadniczej dla 4 ośrodków: Frankfurt, Cottbus, Zielona Góra, Gorzów Wlk.)

W tym dokumencie zostaną omówione rozwiązania w takich sferach jak:

- poprawa połączeń transportowych,

- inwestowanie w ludzi,
- promowanie trwałego i zrównoważonego wzrostu,
- zabezpieczenie podstaw dla wysokiej jakości życia.

W ramach projektu będą realizowane następujące prace:

- **Pakiet 1** - zostaną poddane syntezie istniejące dokumenty analityczno-strategiczne oraz sporządzona zostanie Diagnoza terytorialna obszaru BB-L. W celu ustanowienia ram organizacyjnych dla stałej współpracy zostanie powołany zespół projektowy oraz Grupa Ekspertka ds. transgr. rozwoju przestrzennego i regionalnego. Nauka języka przez pracowników UMWL będzie stanowić podstawę do stworzenia trwałych struktur współpracy administracyjnej. Opracowany zostanie glosariusz polsko-niemieckich pojęć planistycznych oraz zorganizowana konferencja inaugurująca działania projektowe.
- **W pakiecie 2** zostaną podsumowane gł. wnioski dot. transgr. rozwoju przestrzennego i regionalnego w formie wspólnych zaleceń dot. działań i wytycznych, które zostaną wykorzystane jako transgraniczna podstawa dla przyszłych aktualizacji regionalnych planów zagospodarowania przestrzennego w BB i WL oraz wdrożenia Wspólnej BB-L Wizji Przyszłości poprzez wypracowanie wspólnych rozwiązań w ramach dwóch PL-DE ekspertyz. Pakiet 2 przewiduje 2 konferencje oraz warsztaty eksperckie na których omówione zostaną wstępne wyniki diagnozy. Ustalenia z warsztatów zostaną uwzględnione w finalnej wersji Diagnozy i będą istotnym wkładem do Wizji.
- **Pakiet 3** to wypracowanie rozwiązań poprzez sporządzenie ekspertyz na potrzeby Wizji nt. przestrzennych skutków transformacji energetycznej BB-L oraz rozwiązań umożliwiających wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej. Działaniom będą towarzyszyć prace Grupy Ekspertkiej oraz warsztaty eksperckie, a ustalenia będą wkładem do Wizji.
- **Pakiet 4** to rozwój kompetencji administracji w zakresie transgr. planowania przestrzennego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez organizację 3 wizyt studyjnych na obszarze wsparcia i poza nim (Brandenburgia, Lubuskie, Warszawa, Berlin, Bruksela). W wizytach studyjnych będą uczestniczyć zewnątrzni eksperci z innych instytucji i środowisk naukowych PL i DE (16 osób) oraz 4 osoby z personelu administracyjnego pracującego w projekcie.

W trakcie trwania projektu zostanie wdrożona kampania informacyjno-promocyjna, która będzie wspierać działania, rozwój współpracy transgranicznej BB-L.